

Megjelent A szlovákiai magyar KOMOLYZENE képviselőinek ARCKÉPCSARNOKA

A KOMOLYZENE SZOLGÁLATÁBAN

A szlovákiai magyar komolyzenei élet képviselőinek
arcképcsarnoka

Karnagyok, karmesterek, zeneszerzők, énekesek,
hangszeres művészek, zenetudósok, zenetanárok.

Szerkesztette, valamint az életrajzokat, a bibliográfiákat
és az irodalomjegyzéket összeállította: Horváth Géza

Szlovákiai Magyar Írók Társasága

Minden lexikon, arcképcsarnok szerkesztője azzal a szándékkal fog hozzá munkájához, hogy senkit sem szeretne kihagyni, de már az elején tudja, hogy ez nem fog sikerülni. Ha az összeállításban többen is részt vállalnak, akkor minden bizonnyal teljesebb lesz a névsor, mintha egyetlen személy próbálkozna a lehetetlennel. Ezúttal köszönöm meg Duka-Zólyomi Emese, Józsa Mónika, Kazán József, Stirber Lajos és Szalay Szilvia segítségét a kiválasztásban és az adatok, fényképek beszerzésében. Olykor nem volt egyszerű eldönteni, hogy kit sorolhatunk a „szlovákiai magyar” kategóriába, hiszen a zene nemzetközi – nem lehet magyarul, angolul vagy szlovákul zenélni. Különösen neves hangszeres zenészeink esetében volt nehéz a kérdést megválaszolni.

Ki számít inkább magyarnak zenei életünkben: aki legtöbb iskoláját magyarul végezte, de pályafutása során sohasem szerepelt magyar együttesekben, és csak ritkán vett részt a magyar rendezvényeken, vagy az, aki szlovák iskolái elvégzése után tevékenységével gazdagította kisebbségi zenei életünket? A magukat magyarnak valló, magyar iskolákat végzett és magyar kórusokat vezető karnagyokkal – persze – nem voltak ilyen gondok. Nem várt bonyodalmat okozott az is, hogy az Arcképcsarnokban pontosan száz (nem 99 és nem 101!) személy kaphat helyet. Már a kezdetek kezdetén tudtuk, hogy ehhez nem elegendő száz személyt (vagy azok leszármazottait) megszólítani, hiszen a kért anyagokat nem mindenki bocsátotta rendelkezésünkre. Így maradt ki a kötetből

számos olyan kiváló karnagy, muzsikus vagy zenekritikus, akik késve reagáltak a kérésünkre, vagy hiányosan (pl. foto nélkül) küldték el a kötetbe szánt soraikat. Akadtak, akiket nem tudtunk időben elérni. A fenti okok magyarázzák, hogy ebből a kötetből olyan neves zenészeink maradtak ki, mint például Baán József, Balázs Szabina, Balázs Martina, Balla Viktória, Bodonyi András, Ferencei Andrea, Gáfforné Magyar Ilona, Kekeňák Szilvia, Molnár András, Paszmár János vagy Wollent Andrea.

Az 1918 utáni szlovákiai magyar zenei élet olyannyira bővelkedett kiváló zenészekben, hogy jobbnak láttuk a kötetet csupán a komolyzenészek felsorolására tervezni. A könnyűzenészek (operetténekesek, nótáénekesek, cigányzenekarok, rockzenészek) és a népzeneészek egy (vagy akár két) további kötetet tölthetnek majd meg. Ami a (cseh)szlovákiai zenei életben leginkább magyar, az a kórusmozgalom. Ezzel magyarázható, hogy a kötetben főleg karnagyok kaptak helyet. Kérdéses, hogy itt van-e a helye Kadosa Pálnak, aki ugyan Léván született, és gyermekkkora jelentős részében Nagyszombatban élt, de Csehszlovákia megalakulása után Magyarországra került. Ha még élne, ő bizonyára nem vállalná a „szlovákiai magyar” identitást. A szülőföld viszont kötődik hozzá: ezt igazolják a több-kevesebb rendszerességgel a Szlovákiai Magyar Zenebarátok Társasága által Léván rendezett Kadosa Pál Zongoraversenyek.

Horváth Géza